

Paulina Woś

Wykonywanie kontaktów z dzieckiem w postępowaniu zabezpieczającym

Contacts with the child in the proceedings to secure claims

1. POSTĘPOWANIE O USTALENIE KONTAKTÓW Z DZIECKIEM - WPROWADZENIE INSTYTUCJI WYKONYWANIA KONTAKTÓW Z DZIECKIEM

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego¹ z 2008 roku, zmieniająca całkowicie brzmienie art. 113 k.r.o.², dotyczącego kontaktów z dzieckiem, spowodowała wprowadzenie do Kodeksu postępowania cywilnego³ przepisu art. 582¹, mającego na celu zabezpieczenie wykonania postanowień sądu, dotyczących kontaktów z dziećmi⁴. Przepis ten zawiera przykładowy katalog zabezpieczeń, jakie w celu zapewnienia skutecznego wykonywania kontaktów może zastosować

sąd⁵. Kodeks wymienia m. in. zobowiązanie osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje, do pokrycia kosztów podróży i pobytu dziecka lub także osoby towarzyszącej dziecku, w tym kosztów powrotu do miejsca stałego pobytu⁶. Istnieje także możliwość zobowiązania osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje, do złożenia na rachunek depozytowy sądu odpowiedniej kwoty pieniężnej, w celu pokrycia wydatków uprawnionego związanych z wykonywaniem kontaktu na wypadek niewykonania lub niewłaściwego wykonania przez osobę zobowiązaną obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach⁷.

¹ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Dz.U. z 1964 r., nr 9, poz. 59 z późn. zm., dalej k.r.o.

² Art. 113 k.r.o. zmieniony przez art. 1 pkt 22 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2008 r., nr 220, poz. 1431.

³ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 roku – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 1964 r., nr 43, poz. 296, z późn. zm., dalej k.p.c.

⁴ Art. 582¹ k.p.c. dodany przez art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2008 r., nr 220, poz. 1431.

⁵ Katalog zabezpieczeń wykonywania kontaktów z dzieckiem nawiązuje do środków wskazanych w art. 10 Konwencji w sprawie kontaktów z dziećmi, przyjętej w dniu 15 maja 2003 roku w Strasburgu, Ustawa z dnia 23 kwietnia 2009 r. o ratyfikacji Konwencji w sprawie kontaktów z dziećmi, sporządzonej w Strasburgu w dniu 15 maja 2003 roku, Dz.U. z 2009 r., nr 68, poz. 576.

⁶ Art. 582¹ §2 pkt 1 k.p.c.

⁷ Art. 582¹ §2 pkt 2 k.p.c.

Kolejną nowelizacją⁸ dodano do przepisu art. 582¹ k.p.c. § 3, *de facto* mający służyć jako podstawowy środek egzekwowania świadczenia o charakterze niepieniężnym, poprzez zagrożenie koniecznością spełnienia świadczenia o charakterze pieniężnym, a w konsekwencji nakazanie spełnienia świadczenia pieniężnego poprzez zapłatę określonej sumy pieniężnej, zawsze na wniosek uprawnionego. Uprawnionym może być zarówno ten z rodziców, pod którego pieczę dziecko pozostaje, jak i ten, który jest uprawnionym do kontaktów z dzieckiem. Zobowiązany, a więc tym, który narusza orzeczenie o kontaktach ustalonych w orzeczeniu, może być osoba, pod której pieczę dziecko pozostaje, osoba uprawniona do kontaktów z dzieckiem, a także osoba, której takiego kontaktu zakazano. W myśl § 3 tego przepisu, w razie uzasadnionej obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje lub osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem, albo osobę, której tego kontaktu zakazano, sąd opiekuńczy może zagrozić nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej – osobie, pod której pieczę dziecko pozostaje – na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub osobie uprawnionej do kontaktu z dzieckiem, albo osobie, której tego kontaktu zakazano – na rzecz osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje⁹. Zatem sąd, ustalając kontakty, powinien zagrozić nakazaniem zapłaty sumy pieniężnej zawsze, gdy

jest obawa, że zobowiązany nie zechce wykonać swojego obowiązku. Zagrożenie nakazaniem zapłaty odbywa się zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 598¹⁵ k.p.c. Przepis ten reguluje I etap postępowania, mającego na celu wykonanie orzeczenia dotyczącego kontaktów z dzieckiem.

W obecnym stanie prawnym zagrożenie nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej może nastąpić już w postanowieniu ustalającym kontakty, jeżeli istnieje uzasadniona obawa naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje lub osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem, albo osobę, której tego kontaktu zakazano. Nie ma jednakże przeciwwskazań, żeby z wnioskiem o zagrożenie nakazaniem zapłaty wystąpić już po otrzymaniu orzeczenia regulującego kontakty z dzieckiem. Niemniej jednak samo zagrożenie nie rodzi obowiązku finansowego po stronie zobowiązanego. Dopiero w przypadku dalszego niewykonywania obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach może dojść do zobowiązania do zapłaty określonej kwoty pieniężnej. Dzieje się to w ramach II etapu postępowania w sprawie wykonywania kontaktów z dzieckiem, które reguluje art. 598¹⁶ k.p.c. Uprawniony występuje z wnioskiem o nakazanie zapłaty należytej kwoty pieniężnej, będącej iloczynem liczby naruszeń postanowienia o kontaktach z dzieckiem oraz określonej w I etapie postępowania sumy pieniężnej¹⁰. Wtenczas

⁸ Art. 582¹ §3 k.p.c. dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 2011 r., nr 144, poz. 854.

⁹ Art. 582¹ §3 k.p.c.

¹⁰ Ustalenie tej kwoty pozostawione jest do decyzji sądu, przy czym sąd nie może nakazać zapłaty wyższej kwoty niż wnioskowana przez uprawnionego. Wysokość sumy pieniężnej oznaczana jest przez sąd opiekuńczy z uwzględnieniem sytuacji majątkowej osób zobowiązanych do wykonywania obowiązków.

prawomocne postanowienie sądu nakazujące zapłatę należnej sumy pieniężnej daje podstawę do skutecznego jej dochodzenia. Jednakże należy pamiętać, że nakazanie zapłaty należnej sumy pieniężnej uzależnione jest zawsze od uprzedniego zagrożenia zapłatą w postanowieniu sądu. Postępowanie dotyczące nałożenia obowiązku zapłaty określonej sumy pieniężnej nie jest samodzielnym postępowaniem, ale kontynuacją wszczętego wcześniej postępowania wykonawczego. Dla przyspieszenia postępowania przewidziano, że prawomocne postanowienie sądu, w którym nakazano zapłatę należnej sumy pieniężnej, jest tytułem wykonawczym bez konieczności nadawania klauzuli wykonalności¹¹.

Wprowadzenie do k.p.c. zagrożenia, a następnie nakazania zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, jest nowym środkiem służącym do egzekwowania kontaktów. W wyniku obowiązujących od 13 sierpnia 2011 roku wprowadzonych zmian postępowanie w sprawach wykonywania orzeczeń dotyczących kontaktów z dziećmi toczy się według przepisów o postępowaniu nieprocesowym, stanowiąc jedno z postępowań w sprawach opiekuńczych¹². Dotychczas w polskim porządku prawnym jako podstawę egzekucji kontaktów z dzieckiem wykorzystywano przepisy dotyczące egzekucji świadczeń niepieniężnych, a mianowicie art. 1050 i 1051 k.p.c. Przepis art. 1050 k.p.c. był stosowany w sytuacji, gdy rodzic uprawniony do styczności z dzieckiem miał prawo zabierać je

poza miejsce zamieszkania. Przepis art. 1051 k.p.c. stosowany był natomiast do sytuacji, gdy kontakty z dzieckiem miały odbywać się w miejscu zamieszkania dziecka, a na rodzicu sprawującym pieczę ciążył obowiązek nieprzeszkadzania w odbywaniu kontaktów. Na gruncie tych przepisów, w przypadku niestosowania się do ustaleń sądu opiekuńczego w sprawie kontaktów, sankcją miała być nałożona przez sąd grzywna ściągana na rzecz Skarbu Państwa. W przypadku wtórnego niezastosowania się do postanowienia określającego kontakty, sąd mógł ponownie wymierzyć grzywnę, przy czym w przypadku wymierzenia grzywny w związku z zastosowaniem normy art. 1050 k.p.c., sąd mógł zastosować ją dopiero po uprzednim bezskutecznym upływie terminu wyznaczonym do dokonania czynności i zagrożenia grzywną na wypadek jej niewykonania. W przypadku zastosowania jako podstawy prawnej art. 1051 k.p.c., sąd mógł wymierzyć grzywnę bez konieczności wyznaczenia dodatkowego terminu do wykonania kontaktów. Sąd orzekając o obowiązku zapłaty grzywny miał obowiązek orzec jednocześnie o zamianie grzywny na areszt w przypadku niezapłacenia jej w terminie siedmiu dni od uprawomocnienia się postanowienia¹³.

Praktyka stosowania wyżej przedstawionych przepisów w celu egzekwowania postanowienia o kontaktach wskazywała na głęboką nieskuteczność tej procedury. Grzywny orzekane były sporadycznie i w minimalnych wysokościach. Zamiana grzywny

¹¹ Art. 598¹⁶ §4 k.p.c.

¹² Por. Uzasadnienie projektu Ustawy z dnia 26 maja 2011 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, Sejm RP VI kadencji, Druk Sejmowy nr 3063.

¹³ Art. 1053§1 k.p.c.

na areszt w praktyce stosowania prawa okazała się iluzją¹⁴.

2. ZABEZPIECZENIE KONTAKTÓW NA CZAS TOCZĄCEGO SIĘ POSTĘPOWANIA

W sprawach dotyczących kontaktów z dzieckiem sąd może udzielić zabezpieczenia na czas trwania postępowania. Zabezpieczenie to może polegać na uregulowaniu kontaktów rodziców z dzieckiem do czasu wydania postanowienia kończącego postępowanie w sprawie¹⁵. Dzięki nowelizacji k.p.c. z dnia 16 września 2011 roku, która weszła w życie z dniem 3 maja 2012 roku¹⁶ sąd może także zabezpieczyć kontakty z dzieckiem poprzez zagrożenie zapłatą określonej kwoty pieniężnej na wypadek naruszenia obowiązków w zakresie wskazanego sposobu wykonywania kontaktów, określonych w ramach postępowania zabezpieczającego. Uprawnienie to przewiduje wprowadzony do postępowania zabezpieczającego dotyczącego kontaktów z dzieckiem przepis art. 756² k.p.c. Dodany art. 756² k.p.c. daje możliwość zabezpieczenia prawidłowego wykonywania kontaktów z dzieckiem, określonych na czas toczącego się postępowania poprzez zagrożenie koniecznością spełnienia świadczenia o charakterze pieniężnym. Przepis ten stanowi, iż sąd uwzględniając wniosek o zabezpieczenie poprzez uregulowanie sposobów kontak-

tów z dzieckiem, na wniosek uprawnionego, może w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia zagrozić obowiązkanemu nakazaniem zapłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego, na wypadek naruszenia obowiązków określonych w tym postanowieniu¹⁷. Przy czym do spraw, w których zabezpieczenie polega na uregulowaniu sposobu kontaktów z dzieckiem, art. 582¹ § 3, stosuje się odpowiednio.

Jak wynika z brzmienia komentowanego art. 756² k.p.c., postępowanie w sprawie zagrożenia zapłatą oznaczonej sumy pieniężnej, na wypadek naruszenia obowiązków określonych w postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia, charakteryzuje się tym, że postępowanie to wszczynane jest wyłącznie na wniosek uprawnionego, nigdy z urzędu¹⁸. Kolejną cechą charakterystyczną tego postępowania jest konieczność złożenia wniosku o zagrożenie zapłatą oznaczonej sumy pieniężnej na wypadek naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia wyłącznie przed rozpoznaniem wniosku o udzielenie zabezpieczenia¹⁹. Wniosek o zagrożenie może być zawarty we wniosku o udzielenie zabezpieczenia albo w oddzielnym piśmie do sądu, obojczy tylko został złożony w sądzie przed rozpoznaniem wniosku o udzielenie zabezpieczenia. W związku z powyższym wydaje się, że w sytuacji złożenia wniosku o zagrożenie zapłatą oznaczonej sumy pieniężnej po wy-

¹⁴ Por. T. Justyński, *Prawo do kontaktów z dzieckiem w prawie polskim i obcym*, Warszawa 2010, s. 222; J. Ignaczewski, *Komentarz do spraw o kontakty z dzieckiem*, Warszawa 2011, s. 86.

¹⁵ Art. 755§1 pkt 4 k.p.c.

¹⁶ Art. 756² k.p.c. dodany przez art. 1 pkt 71 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2011 r., nr 233, poz. 1381.

¹⁷ Art. 756² k.p.c.

¹⁸ Art. 756² k.p.c., zdanie pierwsze.

¹⁹ Por. A. Jakubecki, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, opub. w Lex 2013 (stan prawny na 19 marca 2013 r.).

daniu postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia, nie będzie dopuszczalne wydanie orzeczenia, w którym sąd zagraża obowiązkanemu nakazaniem zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej, by następnie nakazać taką zapłatę. W przypadku złożenia wniosku o zagrożenie obowiązkanemu nakazaniem zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej *ex post*, sąd winien wniosek, jako spóźniony, odrzucić. Nie wydaje się zasadne w tym przypadku oddalenie wniosku, albowiem oddalenie wiąże się z merytorycznym jego rozpoznaniem²⁰.

3. PRZEPIS ART. 756² K.P.C. NORMĄ ODSYLAJĄCĄ

Przepis art. 756² k.p.c. zawiera odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 582¹ § 3 k.p.c. Odesłanie to jest wskazaniem, jak powinna wyglądać procedura skorzystania z uprawnienia zagrożenia zapłatą w postępowaniu zabezpieczającym. Stosując odpowiednio przepis art. 582¹ § 3 k.p.c., sąd na wniosek uprawnionego, w razie uzasadnionej obawy naruszenia przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje lub osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem, albo osobę, której tego kontaktu zakazano, obowiązków wynikających z postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia regulującego kontakty, może zagrożić nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej osobie, pod której pieczę dziecko pozostaje, na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub osobie uprawnionej do kontaktu z dzieckiem, albo osobie, której tego kontaktu zakazano na rzecz osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje. Ponieważ przepis ten należy stosować odpowiednio,

należy przyjąć, iż w przypadku uprawdopodobnienia wypełnienia hipotezy z art. 582¹ § 3 k.p.c. można, składając wniosek o zabezpieczenie, poprzez uregulowanie sposobów kontaktów z dzieckiem na czas toczącego się postępowania, wnosić o zagrożenie obowiązkanemu nakazaniem zapłaty określonej sumy pieniężnej, na rzecz uprawnionego na wypadek naruszenia obowiązków określonych w tym postanowieniu. Jeżeli sąd wyda postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia, w którym przewidziane zostanie zagrożenie nakazaniem zapłaty określonej sumy pieniężnej i następnie dojdzie do naruszenia tego postanowienia, wydaje się, że na podstawie odesłania do art. 582¹ § 3 k.p.c., można wystąpić z wnioskiem o nakazanie zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej. Dzieje się to na podstawie odpowiedniego stosowania przepisów art. 598¹⁶ § 2 k.p.c. po wystąpieniu z dodatkowym wnioskiem uprawnionego.

Z racji, że § 2 art. 598¹⁶ k.p.c. upoważnia do odpowiedniego stosowania tego przepisu w sprawach naruszenia obowiązku wynikającego z orzeczenia o kontaktach, o którym mowa w art. 582¹ § 3, wnioskuje się, że w sprawach dotyczących wykonywania kontaktów w postępowaniu zabezpieczającym, należy go stosować *per analogiam*. Argumentacja przeciwna stawiałaby ideę wprowadzonej regulacji pod znakiem zapytania, z racji na jej zupełną bezskuteczność z punktu widzenia wykonalności postanowienia, w którym zagrożono obowiązkiem zapłaty określonej sumy pieniężnej, a nie można jej egzekwować.

Wolą ustawodawcy było zapewnienie skutecznego wykonywania kontaktów uregu-

²⁰ Tak Z. Woźniak [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, pod red. J. Gołaczyńskiego, opub. w Lex 2012 (stan prawny na 3 maja 2012 r.).

lowanych w postępowaniu zabezpieczającym. Dlatego też przewidział możliwość zagrożenia zapłatą określonej kwoty pieniężnej na wypadek niewykonywania kontaktów zgodnie z postanowieniem sądu. W związku z tym wydaje się, że konsekwencją skorzystania z uprawnienia zawartego w art. 756² w zw. z art. 582¹ § 3 k.p.c., jest możliwość uzyskania, postanowieniem sądu, nakazania zapłaty określonej w postępowaniu zabezpieczającym sumy pieniężnej.

4. WNIOSKI KOŃCOWE

Konkludując, należy zauważyć, iż wprowadzenie do postępowania zabezpieczającego normy prawnej przewidującej zagrożenie, a następnie nałożenie na niesubordynowanego uczestnika w sprawie o ustalenie kontaktów z dzieckiem, obowiązku zapłaty określonej kwoty pieniężnej za niewywiązywanie się z określonego przez sąd sposobu kontaktów, na czas trwania postępowania w przedmiotowej sprawie, jest swoistym *novum* w polskiej procedurze, ponieważ przewiduje, już na etapie zabezpieczenia kontaktów, żądanie niejako usankcjonowania niewywiązania się z postanowienia sądu w tym zakresie. Czy jest to dobre posunięcie legislacyjne, należałoby to oceniać dwutorowo.

Ideą wprowadzenia przepisu art. 756² do k.p.c. była wola poprawy efektywności zabezpieczenia i egzekucji świadczeń niepieniężnych²¹. Wydaje się zatem, że założeniem ustawodawcy było zdyscyplinowanie rodziców jako uczestników postępowania, do prawidłowego wywiązywania się z orzeczonego

w tym przedmiocie postanowienia sądu, a to wszystko w celu odbudowania pożądaných postaw wychowawczych rodziców i normalizowania stosunków rodzinnych. Z drugiej jednak strony przyznanie rodzicom takiego uprawnienia rodzi duże obawy, czy aby na pewno właściwym sposobem normalizowania stosunków rodzinnych i kształtowania pożądaných postaw rodzicielskich dla dobra dziecka, jest zastosowanie groźby sankcji pieniężnej na wypadek hipotetycznego na tym etapie postępowania niewywiązywania się z określonego sposobu kontaktów z dzieckiem. Zagrożenie zasądzenia sumy pieniężnej w wielu przypadkach może antagonizować rodziców w stosunku do siebie, a to będzie pogłębiało zagrożenie dobra dziecka, którego kontakty dotyczą. Ponadto takie zagrożenie sankcją pieniężną, we wstępnej fazie postępowania, może utwierdzać rodziców w przekonaniu, że w sprawie nie chodzi wcale o wypracowanie kompromisu dla dobra dziecka i dodatkowo może stać się kolejnym bodźcem służącym pogłębianiu konfliktu, i napięcia emocjonalnego, co z pewnością nie ułatwi wypracowania porozumienia w sprawach dziecka, czemu służy postępowanie o uregulowanie kontaktów z dzieckiem²².

Z krytycznymi uwagami do wprowadzonego do porządku prawnego art. 756² k.p.c. odniosła się Krajowa Rada Sądownictwa²³. Z argumentacji KRS wynika, że przewidziane rozwiązanie posługuje się sankcją pieniężną tak samo, jak już istniejąca możliwość nałożenia grzywny na rzecz Skarbu Państwa. Zdaniem KRS, jeżeli obowiązany będzie obawiał

²¹ Uzasadnienie projektu Ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Sejm RP VI kadencji, Druk Sejmowy nr 4332.

²² Tak również J. Ignaczewski, [w:] *Komentarz do spraw rodzinnych*, pod red. J. Ignaczewskiego, Warszawa 2012, s. 91.

²³ Dalej KRS.

się skutków finansowych swego zachowania, nie będzie miało dla niego znaczenia, na rzecz jakiego podmiotu będzie musiał uiścić grzywnę, czy też oznaczoną sumę pieniężną²⁴. Taka argumentacja nie wydaje się być do końca trafiona, ponieważ wydaje się, że inny ciężar emocjonalny dla obowiązanej może mieć obowiązek zapłaty grzywny na rzecz Skarbu Państwa, a inny obowiązek zapłaty określonej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego. Z racji na często występujące przy sprawach o ustalenie kontaktów konflikty o charakterze personalnym pomiędzy rodzicami, może się okazać, że znacznie dotkliwszą sankcją będzie nakazanie zapłaty należnej sumy pieniężnej do rąk drugiego rodzica, aniżeli na rzecz Skarbu Państwa. Zdaniem KRS istnieje zagrożenie, że proponowane rozwiązanie może dodatkowo spowodować pojawienie się bezzasadnych wniosków, w których będą wskazywane nieprawdziwe okoliczności, aby uzyskać świadczenie pieniężne pod pozorem niewykonywania obowiązku określonego w postanowieniu zabezpieczającym²⁵. Nie wydaje się jednak, by takie zagrożenie było realne, z uwagi na brzmienie art. 756¹ § 2 k.p.c., z którego wynika ogólna zasada, że w sprawach dotyczących kontaktów z dzieckiem, sąd orzeka w przedmiocie zabezpieczenia po przeprowadzeniu rozprawy²⁶. Oznacza to, że odpowiednie zastosowanie znajdzie przepis art. 737 k.p.c., który przewiduje termin miesięczny do wyznaczenia rozprawy od dnia wpływu wniosku, a nie sied-

miodniowy, co było dotychczasową praktyką. Miesięczny termin na wyznaczenie rozprawy daje sędziemu czas na wysłuchanie uczestników postępowania, a przy spełnieniu przesłanek z art. 576 § 2 k.p.c. także dziecka, a więc powinien być gwarancją, że nie dojdzie do wydania postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia z nałożeniem obowiązku wypłaty sumy pieniężnej, na skutek bezzasadnego wniosku.

Badania przeprowadzone przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości²⁷ nad realizacją prawa do kontaktów z dziećmi, wskazują na doniosłość roli „przymusu majątkowego” jako środka sprzyjającego zmianie postawy osoby utrudniającej uprawnionemu do kontaktów z dzieckiem realizację kontaktów. Ta forma zabezpieczenia sposobu wykonywania kontaktów z dziećmi sprawdza się w innych porządkach prawnych. Czas i praktyka sądowa pokaże czy także w Polsce okaże się skuteczna i właściwa dla zagwarantowania dobra dziecka.

SŁOWA KLUCZOWE:

kontakty z dzieckiem, postępowanie zabezpieczające, wykonywanie kontaktów, suma pieniężna, postanowienie o zabezpieczeniu.

SUMMARY:

Contacts with the child in the proceedings to secure claims

In this article, an attempt is made to discuss and evaluate the new rules on the performance of contacts with the child set out in the

²⁴ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 października 2010 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, <http://www.krs.pl> (stan na 30 maja 2013 r.).

²⁵ Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 października 2010 roku w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, <http://www.krs.pl> (stan na 30 maja 2013 r.).

²⁶ Art. 756¹ k.p.c. dodany przez art. 1 pkt 71 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2011 r., nr 233, poz. 1381.

²⁷ E. Holewińska-Łapińska, *Realizacja prawa do kontaktów z dziećmi*, Warszawa 2011, <http://www.iws.org.pl> (stan na 30 maja 2013 r.).

proceedings to secure claims. The legislator, introducing by the Act of 16 September 2011 (Dz.U. of 2011, No. 233, item. 1381), which entered into force on 3 May 2012, the provision of art. 756² of the Code of Civil Procedure, makes it possible to ensure the proper performance of the contacts with the child, ruled for the duration of the proceedings by putting the obliged person at the risk of having to pay a certain sum of money for the benefit of the authorized person in the event of breach of the

obligations resulting from the decision on the security, concerning the method of contacts with the child ruled by the court. The starting point for discussing the issue in question is the prior analysis of the provisions relating to the performance of contacts.

KEY WORDS:

contacts with the child, proceedings to secure claims, execution, performance of contacts, sum of money, security.

BIBLIOGRAFIA:

Literatura:

1. Gołaszynski J. (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, Lex 2012.
2. Holewińska-Łapińska E., *Realizacja prawa do kontaktów z dziećmi*, Warszawa 2011.
3. Ignaczewski J., *Komentarz do spraw o kontakty z dzieckiem*, Warszawa 2011.
4. Ignaczewski J. (red.), *Komentarz do spraw rodzinnych*, Warszawa 2012.
5. Jakubecki A., *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Lex 2013.
6. Justyński T., *Prawo do kontaktów z dzieckiem w prawie polskim i obcym*, Warszawa 2010.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Dz.U. z 1964 r., nr 9, poz. 59 z późn. zm.
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 1964 r., nr 43, poz. 296, z późn. zm.
3. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2008 r., nr 220, poz. 1431.
4. Ustawa z dnia 23 kwietnia 2009 r., o ratyfikacji Konwencji w sprawie kontaktów z dziećmi, sporządzonej w Strasburgu w dniu 15 maja 2003 r., Dz.U. z 2009 r., nr 68, poz. 576.
5. Ustawa z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 2011 r., nr 144, poz. 854.
6. Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2011 r., nr 233, poz. 1381.

Projekty aktów prawnych:

1. Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, Sejm RP VI kadencji, Druk Sejmowy nr 3063.
2. Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem z dnia 16 września 2011 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, Sejm RP VI kadencji, Druk Sejmowy nr 4332.

Opinie:

Opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 października 2010 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

Programy multimedialne:

System informacji prawnej Lex.

Strony internetowe:

1. <http://www.iws.org.pl>
2. <http://www.krs.pl>

Nota o autorce:

Paulina Woś, magister, doktorantka I roku stacjonarnych studiów doktoranckich na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Instytut Prawa – Katedra Prawa Rodzinnego i Praw Rodziny. Aplikantka II roku aplikacji radcowskiej przy OIRP w Lublinie. Kontakt: paulinawos@kul.lublin.pl. Główne kierunki zainteresowań: prawo rodzinne – kontakty osobiste.